

Aceste precizări fiind făcute, vor fi eficiente la nivelul exprimării orale și scrise, cele două forme de comunicare – în afara principiilor metodologice comune – prezentînd caracteristici diferite și întrebunînd instrumente proprii.

Bibliografie

1. Ilie, Ștefan Rădulescu. Vorbiți și scrieți corect, - Erori frecvente în limbajul cotidian. Copyright 2005, Teora, 144 p.
2. Ilie, Ștefan Rădulescu. Vorbiți și scrieți corect: erori frecvente în limbajul cotidian. / Ed. a 2-a, rev. – București: Editura Niculescu, 2007, 228 p.
3. Lilles, Ferreol. Noël, Flageul. Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală. Editura Polirom, 2007, 203 p.

DEBATE-UL O METODĂ CONTEMPORANĂ ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Liliana Panciuc, Olga Tumuruc

Catedra Limbi Moderne USMF “Nicolae Testemițanu”

Summary

Debate – a contemporary method of development of the communicative skills

An effective method of developing students` communicative skills is the debate. This method promotes a constant and fluent communication. Debate is an excellent activity for language learning because it engages students in a variety of cognitive and linguistic ways. Debate in English teaching is also highly effective for developing argumentation skills for persuasive speech and writing. It is quite challenging for non-native speakers who can develop their debating and communicative skills.

Rezumat

Debate-ul este o metodă eficientă de dezvoltare a abilităților de comunicare a studenților. Această metodă promovează comunicarea permanentă și continuă. Debate-ul este o activitate excelentă de învățare a limbii străine deoarece ea angajează studenții într-o varietate de activități cu caracter cognitiv și lingvistic. Metodica predării limbii engleze susține că această metodă este foarte eficientă atât în dezvoltarea abilităților de argumentare cât și a abilităților de vorbire și scriere persuasivă. Această metodă reprezintă o provocare pentru vorbitorii ne-nativi, oferindu-le posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile de dezbateră și comunicare.

Cuvinte-cheie: debate, argumentare persuasivă, abordare cognitivă, gândire critică.

Rigorile metodicii contemporane impun diversificarea la maximum posibil a procesului instructiv-educativ. Or, numai așa productivitatea în cadrul orelor de limbă engleză poate spori. Diversificarea procesului instructiv-educativ prevede utilizarea unui număr variat de metode atât traditional clasice cât și cele contemporane în scopul asigurării eficacității în însușirea și asimilarea materialului nou predat la orele de limbă străină, precum și însușirea temeinică a limbii străine.

O metodă considerată atractivă de metodică predării limbii engleze este debate-ul. Debate-ul este o metodă atât cognitivă cât și creativă, fiind o adevărată provocare pentru studenți. Denumirea metodei provine din limba engleză, semnificînd dezbateră. Inițial această metodă era pe larg utilizată în politică. Înalții demnitari utilizau această formă de conversație între partide politice, grupări sau formațiuni pentru, pe de o parte a pune în dezbateră o problemă sau alta și a găsi soluția la această problemă, iar pe de altă parte pentru a pune în valoare calitățile lor oratorice. Or, în acea perioadă un bun politician era considerat acela care posedă înalte abilități

oratorice susținute de un elevat vocabular cu un număr impunător de cuvinte. Elita politică engleză în special venera această formă de discuție.

Pe parcursul istoriei această formă de comunicare se bucură de o atenție din ce în ce mai mare. Ea este introdusă de unii profesori în instituțiile de învățământ superior. La început ea era privită cu neîncredere de unii. Treptat însă, această metodă începe să se bucure de o mai mare atenție.

Debate-ul este o formă structurată de dezbatere educațională, compusă formal din echipe cu un număr egal de membri. Aceștia sunt puși în situația de a pune în valoare «pro și contra» argumente, diferite pentru ambele fațete ale unor chestiuni asupra cărora oamenii, deși bine intenționați, pot fi în dezacord.

Formatul debate-ului poate fi variat, ajustându-l la nivelul abilităților de comunicare a studenților.

Debate-ul poate avea mai multe formate de tipul:

- pro-contra
- avantaje-dezavantaje
- punctele forte-punctele slabe.

Abordarea de tip pro-contra dezvoltă participanților capacitatea de analiză a problemelor controversate și ajută la obținerea unei imagini nedistorsionate de prejudecăți. În acest context, participanții vor fi determinați să emită judecăți asupra unei „moțiuni” folosind criterii obiective, și totodată, să apere o poziție, folosind argumente susținute de dovezi și nu de simple opinii.

Dezbaterea ce se axează pe identificarea avantajelor și dezavantajelor unui fenomen, proces, situații sau caz atât din lumea medicală cât și din cea uzuală, îi obligă pe participanții dezbaterii să fie atenți, consecvenți și cooperanți. În prealabil ei trebuie să fie antrenați în aplicarea extensivă a unor procedee de gândire critică așa ca analiza, sinteza, comparația.

Debate-ul axat pe elucidarea punctelor forte și a celor slabe sau a virtuților și neajunsurilor se focusează pe compararea unor procese, fenomene, situații din domeniul medical apelând la gândirea lor critică și analitică.

Indiferent de format, ceea ce este important de subliniat este că tema dezbaterii reprezintă doar un pretext pentru exersarea abilităților de comunicare în spațiul public, de gândire critică și de argumentare logică și nu o încercare de a stabili valoarea de adevăr a uneia din cele două poziții exprimate în timpul dezbaterii.

Debate-ul se desfășoară în felul următor: inițial se aleg câțiva studenți care vor fi desemnați drept arbitri sau juriu, restul grupei este divizat în două echipe. Aceste echipe vor fi oponente, adică vor fi într-un dezacord una cu alta. Fiecare echipă își asumă rolul corespunzător, aducând argumentele de rigoare în susținerea opiniilor și poziției lor.

În cadrul competițiilor de dezbateri arbitrii urmăresc măsura în care participanții reușesc să argumenteze convingător, să organizeze prezentarea, să răspundă prompt și analitic contra-argumentelor echipei oponente și dacă sunt persuasivi. Juriul este format dintr-un număr impar de arbitri, care sunt invitați să nu ia în considerare opinia personală asupra temei puse în discuție. Uneori rolul de juriu îl poate avea profesorul care va avea sarcina de a delibera și de a acorda decizia finală. Ascultarea atentă, tolerantă, umorul și “fair play-ul” contează în acordarea deciziei.

În esență, utilizarea debate-ului la orele de limbă engleză are doar avantaje. Tehnicile de dezbateri dezvoltă o serie de abilități care se prezintă drept avantaje ale acestei metode. Abilitățile dezvoltate în timpul debate-ului sînt: gândirea critică, capacitatea de structurare și sinteză a informațiilor noi, concizia în exprimare, persuasiunea, ascultarea activă, stilul de prezentare într-o apariție publică, abilitățile de lucru în echipă, abilitatea de comunicare spontană, capacitatea de a forma argumente și de a opera cu ele.

O condiție indispensabilă în aplicarea debate-ului la orele de engleză este pregătirea prealabilă a studenților. Rolul profesorului este de a-i cunoaște pe studenți cu această metodă, de a le explica scopul utilizării acestei metode, obiectivele, avantajele, modul de utilizare și condițiile de bază pentru desfășurarea cu succes a acestei metode.

Temele discutate pot fi extrem de variate. Criteriul de bază în selectarea temelor de dezbateri este actualitatea temei.

Temele de dezbateri pot fi ajustate la conținutul lecției, fiind într-o conexiune cu textul studiat la oră sau se pot alege separat de tema lecției. Atât experiența proprie cât și literatura de specialitate demonstrează că succesul debate-ului, pe lângă mulți alți factori, constă și în alegerea unor teme actuale și interesante de discuție. Studenții se angajează cu ușurință și sînt activi atunci cînd temele de dezbateri prezintă interes. Studenții trebuie atenționați că tema de dezbateri trebuie analizată și comentată prin prisma multiaspectuală luînd în considerație aspectul socio-uman, bio-etic, religios, moral, istorico-cultural, economico-politic etc. Numai atunci cînd se ține cont de toate aceste aspecte în dezbateri a unei teme, debate-ul poate fi considerat că a atins forma sa completă, iar subiectul propus este discutat, argumentat și comentat complet.

Programa de studii la limba engleză cuprinde o serie de teme în baza cărora se poate aplica debate-ul. La anul I, la lecția “Immunity” putem propune drept temă de dezbateri „Is immunity inborn or acquired?” La anul II, în cadrul lecției “ The cell” (Celula) putem utiliza tema de dezbateri “Are the stem cells a blessing or a curse?”(Sînt celulele stem o binecuvîntare sau un blestem?); tema “Public health in Moldova” poate avea ca subiect de dezbateri “Is medical insurance efficient in our country?” (Este oare asigurarea medicală din Republica Moldova eficientă?); “Tobacco and its alkaloids” poate avea ca temă de dezbateri “ Should smoking be banned in public places?”(Trebuie de interzis fumatul în locurile publice?); la “Groups of drugs” putem utiliza debate-ul cu tema “ Should drugs be sold without prescriptions?”(E necesar de a adopta o lege care să interzică vinderea medicamentelor fără prescripții?).

Temele de dezbateri pot fi încorporate temei generale din cadrul orei, dar pot fi alese și altele ce prezintă interes. Unele din ele ar putea fi :

- Scientist should not be allowed to use animals to test new medicines (Trebuie de interzis cercetătorilor să testeze medicamentele pe animale);
- Genetic engineering is nothing but a violation of the laws of nature (Ingenieria genetică este o violare a legilor naturii);
- Cloning could have disastrous consequences for mankind in the future (În viitor clonarea poate avea consecințe dezastruoase pentru omenire);
- Genetically modified food is extremely dangerous for our health (Produsele genetic modificate sînt extrem de periculoase pentru sănătatea noastră);
- Should euthanasia be allowed in Moldova (Ar trebui să introducem eutanasierea în Republica Moldova);
- Will plants substitute the drugs in future (În viitor plantele vor substitui medicamentele);
- Should abortion be banned (E necesar de interzis avortul).

Șirul temelor de dezbateri este nelimitat. Alegerea temei depinde de preferințele și interesul studenților.

Debate-ul este o metodă ce activează studenții. Ei își exprimă în mod liber opiniile referitor la subiectul anunțat, perfecționîndu-și atât competențele sale oratorice cât și cele comunicative.

În scopul realizării obiectivelor înaintate, profesorul le poate propune studenților ca suport lingvistic unele șabloane de inițiere și menținere a unei comunicări. Aceste formule de conversație sînt utile în exprimarea propriei opinii și reacționarea la alte opinii, exprimarea acordului sau dezacordului. Acestea vor contribui la consolidarea și promovarea abilităților de comunicare. Ca exemple de expresii-tip ar putea servi:

-formulele de exprimare a opiniei personale

In my opinion..., I'd like to..., I'd rather..., I'd prefer..., The way I see it..., As far as I'm concerned..., If it were up to me..., I suppose..., I suspect that..., I'm pretty sure that..., It is fairly

certain that..., I'm convinced that..., I honestly feel that, I strongly believe that..., Without a doubt.

-formulele de exprimare a dezacordului

I don't think that..., Don't you think it would be better..., I don't agree, I'd prefer..., Shouldn't we consider..., But what about..., I'm afraid I don't agree..., Frankly, I doubt if..., Let's face it..., The truth of the matter is..., The problem with your point of view is that...

-formulele de oferire a explicației

To start with, The reason why..., That's why..., For this reason..., That's the reason why..., Many people think..., Considering..., Allowing for the fact that..., When you consider that...

Utilizarea acestor formule de exprimare va facilita desfășurarea debate-ului.

Experiența proprie mi-a permis să observ că studenții participă cu plăcere la activitățile de dezbateri, deoarece debate-ul permite de a evada din rutina și monotonia lecției tradiționale de limbă engleză, oferindu-le studenților posibilitatea de a participa la dezbaterile unei teme, aplicând diverse tehnici de convingere în scopul susținerii argumentelor sale. Studentul este pus în situația de a explora minuțios bagajul vocabularului său personal pentru ca discursul său să aibă credibilitate, consecvență și logică.

Un avantaj esențial al debate-ului este înrolarea în activitate atât a studenților cu nivel înalt de posedare a limbii engleze cât și a celor cu alte nivele de posedare a limbii. Literatura metodologică afirmă că inițial studenții cu nivel scăzut de posedare a limbii sînt mai rezervați și chiar reticenți în timpul activității de debate. Aceasta însă, nu trebuie să fie un motiv de alarmă pentru profesor. Studenții slabi au nevoie de o perioadă de adaptare și de formare a deprinderilor și abilităților corespunzătoare. Pe parcursul lecțiilor, avînd în față exemplul colegilor săi și urmărind cum ei se angajează cu ușurință și plăcere în activitățile de debate și dezbate cu efervescență diferite subiecte propuse de profesor, studenții mai slabi “se debarasează” de complexul de frică. Treptat ei încep să participe la dezbateri, apelînd la ajutorul atât a colegilor sau profesorului cît uneori și la limba maternă. În situația dată este important ca profesorul să-i încurajeze pe studenții slabi și să-i stimuleze să participe în activitățile de dezbateri.

Ca în orice altă activitate de comunicare, greșelile gramaticale în exprimare sînt inevitabile și în activitatea de debate. Apare întrebarea firească: “Cînd trebuie corectate, analizate și comentate greșelile?”

Unii adepți ai acestei metode susțin că corecțiile trebuie efectuate nemijlocit în timpul activității de debate. Alții consideră că analiza greșelilor trebuie efectuată după finisarea activității de debate. Corectarea imediată a greșelilor poate fi drept un impediment în exprimarea liberă și descătusată a studenților.

În concluzie putem menționa că debate-ul este o metodă ce corespunde cerințelor actuale ale metodicii predării limbii engleze și anume: flexibilitate, diversificare, interactivitate, comunicare. Această metodă oferă posibilitatea studenților de a se exprima, a argumenta opiniile personale și de a contrazice. Debate-ul promovează lucrul în echipă, cooperarea și parteneriatul.

Bibliografie

1. Friederike Klippel “Keep talking”, Cambridge, University Press 1996.
2. G. Davidson “New methods of teaching English”, Ivy Publishing House, 2004.
3. Gary D. Borich “Effective teaching methods”, New York, Prentice Hall, 2005.
4. Penny Ur “A course in language teaching: practice and theory, Cambridge University Press, 1991.
5. Jim Scrivener “Learning teaching”, Cambridge University Press, 1998.